

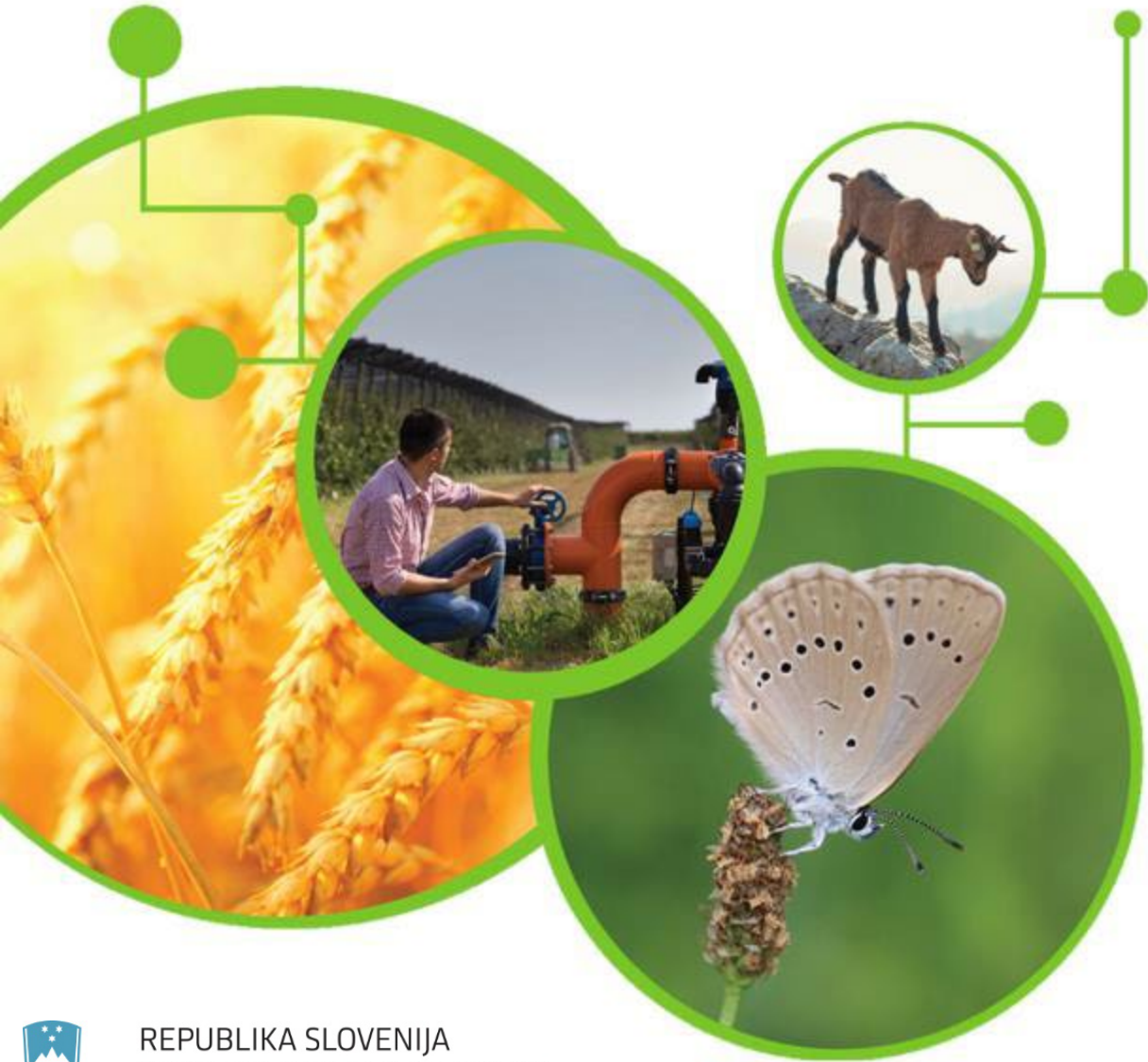
**Delavnica o krožnih inovacijah za
pospešitev industrijske simbioze in
družbene vrednosti**

Biogospodarstvo v Sloveniji

17. februar 2025

Mario Plešej

***Oddelek za državne pomoči in raziskovalno dejavnost
Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano***

Kaj je biogospodarstvo?

- Obsega trajnostno proizvodnjo, predelavo in uporabo **bioloških virov** za krožne rešitve na področju prehrane, proizvodnje izdelkov in energije
- **Čezsektorsko področje:** vključuje kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, živilskopredelovalno industrijo, bioenergijo in bioindustrijo

Kontekst in cilji biogospodarstva

- Odziv na okoljske in družbene izzive
- Zmanjšanje odvisnosti od fosilnih virov in izpustov toplogrednih plinov
- Razvoj panog, ki proizvajajo biomaso in ji dodajajo vrednost
- Strateška razvojna prednostna naloga EU

Slovenija ima izrazite rezerve pri biogospodarskem razvoju

- Potencial pri izkoriščanju lesne biomase, kmetijskih ostankov in živilskih stranskih tokov
- Vključevanje rezultatov RRI v poslovne procese
- Produktivnost primarnih sektorjev
- Institucionalni status biogospodarstva

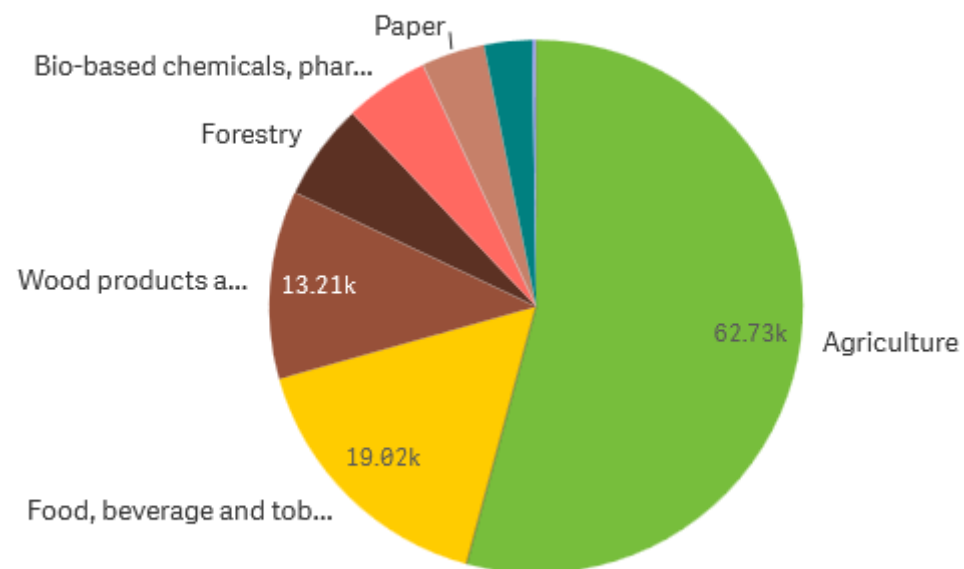

Stanje biogospodarstva v Sloveniji

- Zaposluje **115.700** ljudi

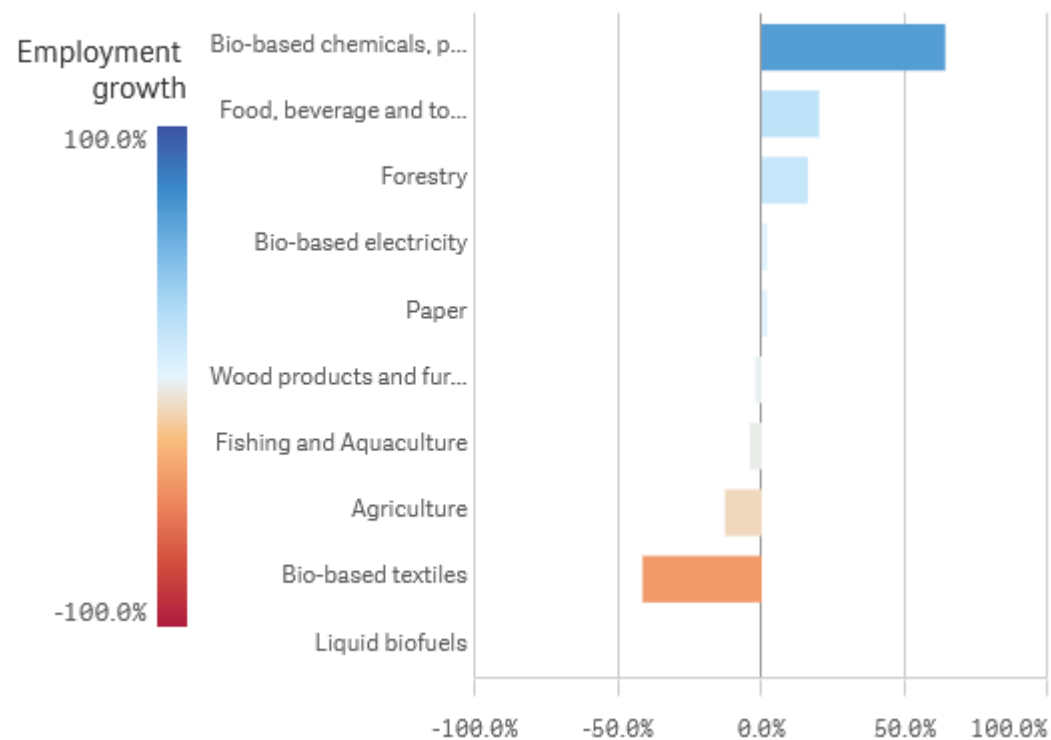
Employment by sector in Slovenia (2021)

(number of people employed)

* The data set contains negative or zero values that cannot be shown in this chart.

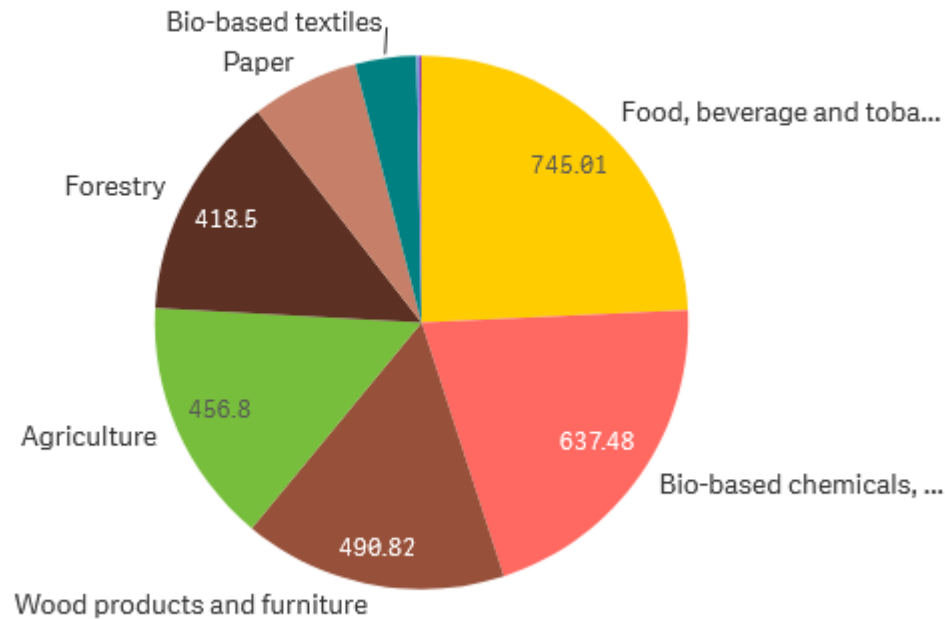
Employment growth between 2011 and 2021 in Slovenia

Stanje biogospodarstva v Sloveniji

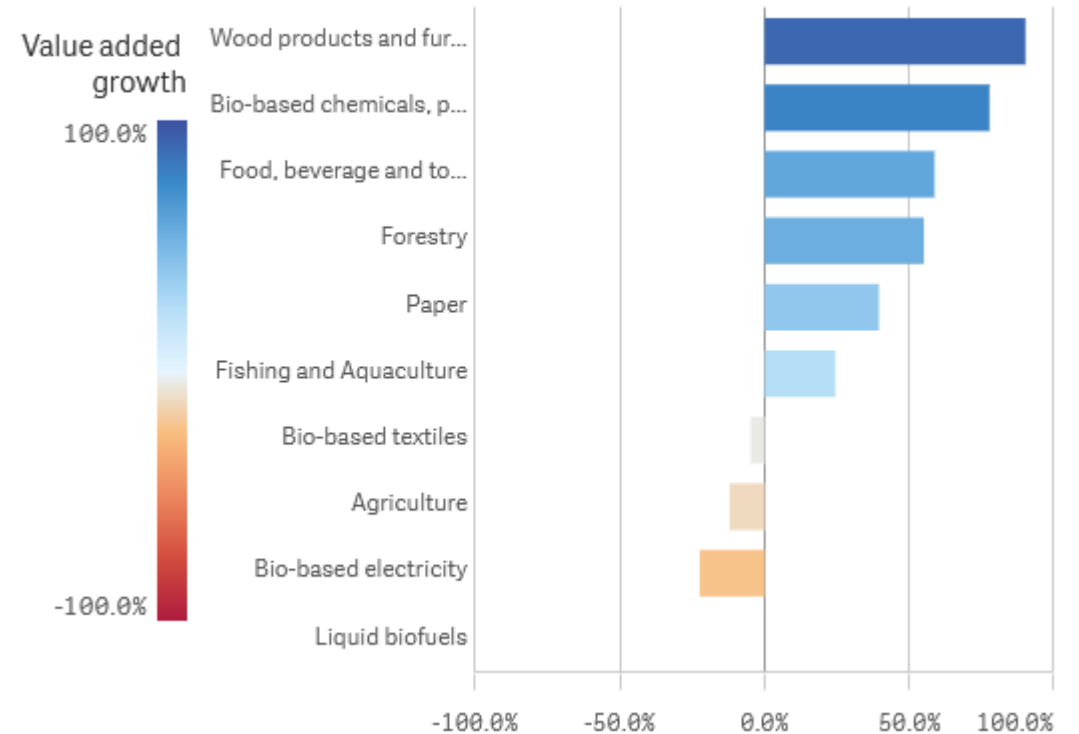
- Ustvari **3 milijarde EUR** dodane vrednosti

Value added by sector in Slovenia (2021)
(million €)

* The data set contains negative or zero values that cannot be shown in this chart.

Value added growth between 2011 and 2021 in Slovenia

Stanje biogospodarstva v Sloveniji

- **Nizka produktivnost** biogospodarskih sektorjev

Leto	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR v SI	17.700	17.000	17.300	18.900	19.800	19.700	20.800	23.600	24.600	26.200	26.500
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR v EU-27	28.200	28.300	29.400	30.300	31.500	33.200	35.100	36.600	38.200	38.600	42.400

Stanje biogospodarstva v Sloveniji

- **Kmetijska biomasa:**

- 60 % kmetijskih površin je trajno travinje
- velik potencial v ostankih pridelave (živalski izločki, žetveni ostanki, zelenjava, oljnice)
- strukturne omejitve (majhna kmetijska gospodarstva, razdrobljena posest)

- **Gozdno-lesna biomasa:**

- 58 % površine države pokrivajo gozdovi
- slabo izkoriščen les nižje kakovosti in ostanki sečnje – le 60–70 % letnega prirastka lesa se poseka
- strukturne omejitve (razdrobljena posest)

- **Industrijski sektorji:**

- šibka povezanost primarnih sektorjev in industrije
- mednarodna konkurenčnost je razmeroma visoka, zlasti v lesnopredelovalni industriji (55 % prihodkov iz izvoza), vendar manj v živilskem sektorju (34 %)
- pomanjkanje biorafinerijskih zmogljivosti

Ključni izzivi

- Slaba integracija biogospodarskih sektorjev
- Nizka produktivnost in dodana vrednost, zlasti v kmetijstvu in lesni industriji
- Pomanjkanje strateških usmeritev in akcijskih načrtov za biogospodarstvo
- Zaostajanje pri prenosu inovacij v prakso

Strateške usmeritve

- **Tehnološka posodobitev:**
 - krepitev raziskav in razvoja
 - izboljšanje produktivnosti v kmetijstvu in gozdarstvu
- **Krožni poslovni modeli:**
 - optimizacija logistike biomase
 - kaskadna raba virov
- **Rast trga biogospodarskih proizvodov**
 - odzivnost upravnih postopkov v zvezi s standardizacij, atestiranjem in pridobitvijo dovoljenj za dajanje na trg
 - spodbuden sistem javnega naročanja

Strateške usmeritve

- **RRI-omrežje:**
 - okrepitev partnerskega sodelovanja med industrijo in RRI-institucijami
 - vključevanje v mednarodna RRI-partnerstva
- **Podporno okolje:**
 - biogospodarsko stičišče in grozdi
 - ureditev podatkovnih zbirk in sistemov spremljanja snovnih tokov
 - spodbude za podjetja in inovacije
- **Javnopolitično okolje:**
 - nacionalno soglasje o pomenu biogospodarstva
 - strategija in akcijski načrti
 - oblikovanje ustreznih kazalnikov za spremljanje razvoja
 - krepitev podpornega okolja
 - razvoj sistematičnih ukrepov za podporo sodelovanju med gospodarskimi subjekti

HVALA ZA POZORNOST!

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**